

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-4880358
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

27 Ekim 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (100 Adet, 156 Sayfa)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU'NUN
TBMM 7/71051 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Acele kamulaştırma” kararının ardından Denizli’nin Köşk ilçesine bağlı Mezeköy mevkinde, Efendi Jeotermal Tarım Oto Kiralama Anonim Şirketi tarafından Jeotermal Kaynak Arama Sondajı DES-10 Kuyusu faaliyetine Aydın Valiliği tarafından 4 Nisan 2022 tarihinde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir kararı verilmiştir.

Bununla birlikte bölgede bulunan kitle örgütleri ve yurttaşlar tarafından hukuki süreç başlatılmıştır. Hala devam eden hukuki süreç esnasında şirket tarafından ilgili alanda şirkete ait iş makineleri tarafından çalışma başlatılmış, yurttaşlar buna karşı Anayasal hak olan protesto haklarını kullanılmış, bunun üzerine Köşk Kaymakamlığı tarafından Mezeköy’e giriş çıkışlar hiçbir hukuki gerekçeyle açıklanamayacak şekilde geçici olarak yasaklanmıştır. Ayrıca kolluk güçleri tarafından yurttaşlara orantısız güç uygulanmış, gözaltına alınmıştır.

Bu bağlamda;

1-Evlere çok yakın olan 2 bin hektarlık alanda jeotermal kaynak arama çalışması yürütmeyi planlayan şirketin derinliği 1200-1400 metre bir kuyu açacağı faaliyete ilişkin ÇED Gerekli Değildir Kararı’na yönelik değerlendirmeniz nedir?

2-Cumhurbaşkanlığı kararıyla acele kamulaştırma kararı alınan 2 bin hektarlık arazi içerisinde zeytinlikler, incir ağaçlarının dâhil olduğu alan 1. sınıf tarım arazisi statüsünde olup sondaj faaliyetlerinin tarımsal faaliyetlere vereceği zarara ilişkin raporlama yapılmış mıdır?

3-Kapsam alanı içinde yer alan derenin jeotermal suyuyla kirlenme riski bulunup söz konusu faaliyetlerin yeraltı kaynaklarına etkisine ilişkin bir raporlama yapılmış mıdır?

4-Bölgedeki diğer maden ve enerji faaliyetleri kapsamında projeye ilişkin kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?

5-Valilik, Kamu düzeni ve genel güvenliğin sağlanması, suç işlenmesinin önlenmesi, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması, genel sağlık ve genel ahlakın korunması, Anayasa’dan ve kanunlardan doğan haklardan herkesin eşit şekilde faydalanmasını sağlamak amacıyla; kişi ve gruplar tarafından sosyal medya platformları ve basın yayın organları üzerinden kamulaştırmaya tepki gösterildiği şeklinde alınan bilgiler doğrultusunda toplumda farklı grupların bir araya gelerek çıkması muhtemel olaylar ile kamu huzur ve güvenliğinin, kişi dokunulmazlığının, emniyetin genel sağlığın ve genel ahlakın, başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunmasının zafiyete uğrayabileceği değerlendirilmektedir. Bu nedenle Mezeköy Mahallemizde kamu düzeni ve genel asayişin devamının sağlanması, genel sağlığın, genel ahlakın ve vatandaşlarımızın can ve mal güvenliklerinin korunması amacıyla; Mezeköy Mahallesi’nde ikamet eden vatandaşlarımız ve Mezeköy Mahallesi içerisinde mahallesine ulaşım sağlayan vatandaşlarımız haricinde 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 32’nci maddesinin Ç bendi hükmü gereğince, 23 ile 29 Ağustos tarihleri arasında Mezeköy Mahallemize giriş ve çıkışlar yasaklanmıştır" ifadeleriyle yasak kararını açıklamıştır. Söz konusu karar, Anayasa tarafından güvence altına alınan "seyahat hürriyetini"

kısıtlamakla birlikte toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını da gasp etmektedir. Kararda yer alan "genel ahlakın zaafiyete uğrayabileceği" değerlendirmesinin gerekçesi nedir?

CEVAP

Jeotermal kaynak sulara ilişkin uygulamalar 31.12.2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin (SKKY) 27 nci maddesinde yer alan "Yeraltından çıkarılarak enerji üretme ve ısıtma gibi çeşitli amaçlarla kullanılan jeotermal kaynak sularının debisi 10 L/sn ve üzerinde ise suyun alındığı formasyona reenjeksiyon ile bertaraf edilmesi zorunludur. Reenjeksiyon ile bertaraf etmeyenlere işletme ruhsatı verilemez. Ancak, reenjeksiyonun mümkün olmadığı bilimsel olarak ispatlanması hâlinde; alıcı ortama deşarj edilecek olan suların içerisinde çözülmüş hâlde bulunan mineral ve elementlerin miktarlarının belirlenmesi için yapılacak jeokimyasal analizlerin sonucuna göre Bakanlıkça belirlenecek deşarj standartları esas alınarak izin verilebilir." hükmü çerçevesinde Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Bu çerçevede, enerji üretimi amacıyla kullanılan jeotermal kaynaklar, kaynağın sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla reenjekte edilmektedir. Ancak, reenjeksiyonun bilimsel olarak mümkün olmadığı durumlarda, söz konusu jeotermal atıksuların ve deşarj edilecek noktanın membaa ve mansabından ayrı ayrı olmak üzere numune alınarak SKKY ekinde yer alan Tablo 19'daki parametrelerin analizi, atıksuyun sıcaklığı ve debisi ile alıcı ortamdaki suyun kullanım amacı ve debisine ilişkin bilgiler göz önüne alınarak Bakanlığımızca yapılan analizler değerlendirilmekte ve faaliyete özel alıcı ortam deşarj standartları için SKKY ekinde yer alan Tablo 9.5 e ilave edilecek parametreler ve limit değerleri belirlenmektedir.

Önergede belirtilen konuya ilişkin ayrıntılı bilginin İçişleri Bakanlığı'ndan edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.